

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintvplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ,
Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice
Methodum compendiariam reformationis Ecclesiasticæ à Concilio
Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

Art. IV. De Pœnitentiæ Sacramento.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48233](#)

ARTICULUS IV.
De Pœnitentia Sacramento.

Dupliciter accipitur nomen Pœnitentiaæ à Theologis, virtute scilicet Speciali (qualem aliqui dari de facto solent) & pro Sacramento , denominatione à parte ipsius, quæ ad Sacramentum ad remittenda peccata instituta requiritur, defumpta. Priori modo si sumatur, ejus ratio quidem ex instituto ad secundam secundæ pertinens, sicut species ad Religionis, vel ut alii volunt, Ju-^{stitia}, virtutem spectans ; quia tamen S. Thomas de ea loco ex instituto egit, ideo alii quoque Theolo-^{gici} Scholastici eum secuti hie eam explicant, & quidem ad eum ordinem & distinctionem ante Sacramentum Pœnitentiae, unde & in hoc articulo quid de utraque doceantur Scholastici , diversis paragraphis breviter indi-

§. I.

De virtute Pœnitentiæ.

I. De hac quatuor præcipue quæstiones moventur à
logis, scilicet de Natura seu essentia Penitentie, de
notiorum illius, de subiecto, de effectibus, & de necessitate;
quibus eodem ordine hic agetur.

Q. 1. Quid de natura Pœnitentia doceant Theologi
sequentia ferè. 1. Pœnitentiam prout ordinariè re-
currit Peccatoribus, quatuor actus involvere, quorum
vocatur Odium seu detestatio peccati, & nihil aliud
vitalis aversio ab eo, quod malū appetit. Secundus
seu tristitia de peccato, quatenus in effectu saltem
præsens est. Tertius est Retractatio peccati, quæ
est, quæm irritatio seu destructio actus peccatumino-
dus. Quartus tandem est propositum non amplius
modi. Qui actus, et si ordinariè interveniant in Pœni-
tentiâ, Præpotitus tamen hîc a. 3. n. 21. putat, eam formaliter
in solo dolore; Suar. Bonac. & Tann. in sola detestatio-
ne recte importata, & dolorem in obliquo connotante;
A. A. gover, Arriaga & Laym. utrumque formaliter & in re-

Dd 3

cto involuere volunt; explicitum tamen propositum non peccandi de reliquo non involui, communissime Theologi contra Sotum docent, teste Tannero q. 6. n. 16. unde Concilium Trident. dum contritionem requirit pro Sacramenta Pœnitentiae, expressè addit *cum proposito non pœcanda derquo*, quod addere non fuisset necesse, si tale propositum implicitè in actu pœnitentiae involveretur. 2. Pœnitentia esse veram virtutem simpliciter, uti communiter cum Thoma q. 85. a. 1. docent Theologi contra Cajetanum Durand. qui eam tantum secundum quid virtutem esse contendunt. 3. Eandem Pœnitentiam juxta Alcisiad. & Marinum quidem ab ora collectione virtutum; juxta S. Boninck & alios à virtute Religionis latius accepit; juxta Valent. Bellarm. Tann. & alios à virtute Justitiae communivæ, juxta Haunoldum à virtute Pacis cum Deo iudicata esse realiter; juxta Lugonem tamen, Mendaram & alios R.R. Specialem virtutem ab omnibus aliis virtutibus distinctam esse, eò quod honestum sit non perseverare in malo, sed mox resipiscere ab illo; hanc autem honestatem prosequi ad nullam aliam virtutem, quam Pœnitentiam pertinet. 4. Objectum materiae Pœnitentiae, juxta Tann. quidem n. 28. & Vasq. Val. aliosque ibidem cit. non solum esse peccatum, quatenus est offensa Dei per divinam gratiam expiabilis, & aliquo modo compensabilis, sed etiam contrarium bonum, quod prosequitur, cum juxta communiam Theologorum sententiam ad eandem virtutem pertinet prosequi bonum, & malum eidem opositum fugere, tamen Pœnitentiae virtus specialis, & ab omnibus differentia dicatur, aut realiter quidem identificata, formaliter nam diversa, rectius dici objectum materiae esse solam malum formalem propriam & præteritam, cum nemo de alieno malo, aut etiam proprio, nisi præteritum sit, proprium nitere dicatur.

III. Q. 2. *Quid de speciabus Pœnitentia docet Theologi?* Resp. sequentia præcipue. Si Pœnitentia sit speciem virtutis, non habere species distinctas, sed esse speciem unam, cum ut sic unicam duntaxat habeat formalem honestatem, sub qua omne peccatum detestatur. 2. Si contineatur secundum motiva aliarum virtutum, à quibus in-

er, cum juxta communiorum sententiam dividi in con-
tritionem & Attritionem ; seu perfectam Pœnitentiam, quæ
sola sufficit ad remissionem cujuscunque peccati ; & imperfec-
tum, quæ se sola ad remissionem quidem venialis , non
cum mortalis peccati sufficit. 3. Ad contritionem seu Pœ-
nitentiam requiri quidem motivum caritatis, ut S. Thomas
Aquinas cum plerisque aliis Theologis contra aliquos, qui
quoniamque motivum specialis virtutis sufficere putant ; Sed
hunc amorem hunc non necessariò formalem (ut Coninck
et plures alii Theologi requirunt) aut expressè comparati-
vem (ut Ariagā d. 8. f. 2. contendit) nec sunimè aut certo
modo intensum aut certo tempore durantem (ut A-
quinas Scorus & Sotus volebant) esse debere , sed sufficere,
naturalis sit & appreciativè omnia peccata in confuso de-
curus, quatenus D E O super omnia dilectio sunt contraria.
Ad attritionem requiri, ut non naturalis duntaxat sit
quoniammodum Canus , Sotus , & quidam alii vo-
luerint) sed verè supernaturalis ; & hoc modo per
honestata erit, ac aliæ virtutes , uti contra Hæ-
c unanimitate docent Catholici Theologi. Etsi ve-
rux Tertius interdum dicant ex attrito contritum fieri posse, hoc
non solum non sic intelligendum est, quasi actus attritionis es-
timetur, sed etiam suam mutare possit, sed quod attritio cum Sacramen-
to, & ceteris, & aliis virtutibus, uti contra Hæc
equivalereat contritioni; aut certè cum ipso actu caritatis
supponatur interdum conjugatur, & sic denominativè quo-
rum contritionis appellationem mereatur. 5. Per utram-
que speciem Pœnitentia magis Pœnitentem detestari
peccatum leve, quam grave alienum ; atque in-
propria etiam magis peccatum veniale, quam originale,
Lugo & alii R. R. contra Arriagam sentiunt.

IV. Q. 3. Quod sit subjectum Pœnitentia ? Resp. 1. Si
Pœnitentia Strictissimè sumatur pro solo actu deservativo
omnem & solum hominem justum, qui non est ex-
cepit vel intrinsecè impeccabilis , esse subjectum remo-
tio. Vasq. & Arriag. docent contra Lugonem, qui so-
lo subjectum intrinsecè impeccabile scilicet Christum ex-
cepit, & contra D. Bonaventuram , qui etiam in Peccatore
veniale habuit supernaturalem perinde ut fidem & spem ad-
mitit. Resp. 2. Si Pœnitentia cum aliis virtutibus identi-
ficata

ficata concedatur, tum rectè etiam in Christo, B. V. Angelis & Hominibus subjectari dicitur, quia, licet secundum actum propriissimum ea virtus ab illis exerceri non possit, tamen ad alios virtutum actus eliciendos servire potest, adeò non inutilis omnino & omnino, ac otiosus in utilitate censeri debet.

V. Q. 4. *Quid de effectibus Pœnitentia sentiantur?*
 Resp. quatuor præcipue. 1. Per pœnitentiam perfectam contritionem omnia peccata mortalia sic remitti, ut Vasq. Valent. & plures alii apud & contra Tanner. d. &c. Suar. Lug. docent, neque per absolutam D E I pœnitentiam fine altero remitti, nec etiam reviviscere possunt contra Vasq. tra Valent Scotum, & alios rectius Suar. Vasq. Lugo Tanner. & alii docent. 2. Per eandem Pœnitentiam, siue perfectam siue imperfectam eriam omne peccatum veniale, ad quem extendit, remitti, & quidem de condigno in hac vita (cum sufficienter proportionata ad hunc effectum) de corpore verò in altera vita, si quis cum veniali moriatur; tunc cum est incapax meriti de condigno; hanc tamen remissionem venialium non fieri, nisi mortalia, cum quibus conjunguntur, remittantur, uti teste Tanner. n. 35. communiter Logi cum S. Thoma contra Scotum & Durandum sententiam quod non deceat Deum reconciliari pro levi iniuria inimico, qui manere vult inimicus. 3. Per perfectam pœnitentiam quidem totam pœnam æternam & partem temporalis remitti, per absolutam tamen D E I pœnitentiam posse negari à D E O hunc effectum, uti Suar. Lug. Arriag. Tann. & alii communius contra Medinam, Scottum & alios docent. 4. Etiam Merita mortificata non tamquam ex opere operantis (ut vult Vasq.) sed etiam, quae operato acquisita sunt, quoad totum valorem, & non secundum quantitatem dispositionis (ut Bannez & alii Thomistæ contendunt) vel contritionis (ut Valent. Henrig. Cajetanus & alii volunt) reviviscere juxta communem Suar. Scotti, Prael. Lugon. Arr. Tann. Dicast. & aliorum sententiam upotest nitati D E I, S. Scripturæ, SS. PP. & communis hominum sui conformiorem; imò etiam hanc reviviscentiam existitia deberi Vasq. & alii putant; Suar. tamen cum Tanner. n. 40. etiam favorem D E I intervenire censeret; Scottus

B. V. Aug. 9. Gabriele & alii totam misericordia D E I adscribendam
et secundum multimant, cō quōd minus convenienter admitti videatur,
non polluit peccatum jus ad vitam æternam (quod solis Filiis conve-
tervite se) licet suspensum habere.

VI. Q. 5. Quid de necessitate Pœnitentia doceant Theolo-
gi. Resp. tria præcipue. 1. Posse per absolutam D E I po-
tentiam peccatum quocunque (si non ex intrinseco peccatu
immemorabile, quale Lugo & alii R. possibile esse pun-
iti, ut (fusum) per solam condonationem D E I extrinsecam, vel gra-
uer. d. 6. n. 1. infusione remitti, etiam si nulla hominis retractatio
potest, ut Suan. Lugo. Tann. & R. R. communius con-
stitutum est Vasq. utrumque Soto Becan. Amicum, & plures Tho-
Lugo Tann. & alii, ipsumque ut putant, S. Thomam sentiunt. 2. Et
e probabilis sit sententia Suan. Tann. & plurium aliorum do-
ct. ad quodcumque Pœnitentiam formalem de facto in re vel voto esse
e vita (concedit) ad remissionem peccati mortalis, æquè tamen
de cognoscibili negativam Vasq. Præpos. Bonac. Lugon &
runc. tunc. R. sententiam cum possit ex una parte homo non
remissio-
nem suorum peccatorum, & tamen elicere actum di-
ctionis; ex altera parte autem dilectioni reciprocus D E I
initie. Tamen & justificatio sit promissa. 3. Licet etiam Peccatorem
sentientem exerto naturali ad pœnitentiam obligari vel aliquoties in
injuria causa (ut Lugo, Arr. Suan. Coninck & alii censem) vel saltu
effectam de-
cunctu mortis (ut Vasq. Dicast. Esperanza, Palavic. & alii
artem etiam cum P. Haunoldo l. 4. tr. 4. n. 937. existimant) pro-
D E I poten-
tia. Suan. Leg.
am. Suan.
non tam
am, que ex
k non tecum
i Thomae
ig. Cajet.
Scon. Pro-
a ueroce
minimum
tiam ex
in Tanc.
Scotus
obligatus existimetur.

§. II.
De Sacramento Pœnitentiaz.

I. De hoc sex plerisque quæstiones moventur à Theologis, videlicet de Institutione illius, de dolore, confessione, satisfactione, forma absolutionis, Ministro & obligationibus illius, ad quas proinde quid respondeant Theologi Scholastici, breviter hoc loco indicabitur.

II. Q. 1. *Quid de Institutione doceant Theologi?* Reff. sequentia præcipue. 1. Hoc Sacramentum non tantum ad remissionem pœnæ æternæ (ut Hugo de S. Victore putabat) vel pœnæ temporalis quoad aliquam partem (ut Magister sentiebat) sed verè ad culpæ etiam remissionem institutione esse, ut omnes reliqui Theologi conformiter S. Scriptura & Concilio Tridentino sentiunt. 2. Idem Sacramentum juxta communem sententiam pro materia quidem remittit peccata verè aliquando commissa, pro materia proximaverò contritionem (latè acceptam) & confessionem tanquam partes essentiales, Satisfactionem autem tanquam integralem; pro fornâ verò ipsam absolutionis formulam habet atq; adeò non in sola absolutione consistere, ut Scotus volebat; neque in confessione & absolutione ut Durandus; nec in contritione & confessione sola, ut Marsilius; nec in sola confessione & satisfactione, ut Sotus; nec in sola confessione & satisfactione, ut Gabriel & Altfod, contendebant. 3. Idem Sacramentum necessarium quidem esse in re vel voto, in ipsa contritione inclusio, ut communissima T. T. sententia sentit contra Canum & alios, qui exceptum votum requirunt. 4. Dari etiam præceptum tam diuinum, quam Ecclesiasticum ad hoc Sacramentum obligant non nisi tamen eos qui peccata mortalia habent, ut communiter docent Theologi contra Richard. Bonav. & alios apud Vasq. volentes, etiam ad venialium peccatorum confessionem dictum præceptum se extendere.

III. Q. 3. *Quid de dolore doceant Theologi?* Reff. Tria præcipue. 1. Non sufficere intentionem suscipiendo hoc Sacramentum (ut Silvester volebat) nec putatum invincibiliter dolorem (ut Canus, Vega, Sotus censebant) nec dispe-

sentiam quamcunque cum velleitate non pecandi (ut Cajetanus & vistoria docebant) nec dolorem, quo quis doleat se dolere (ut Palud. Navarr. Saa docebant) nec dolorem quo modum supernaturalem (ut Sotus. Medina. Ruard. Vasq. &c. &c. teste Dicastillo dub. i. n. 10. contendebant) sufficere, sed serum, efficacem, & in substantia supernaturalem dolorem requiri, ut communiter alii Theologi docent. Etsi vel illester, Rosella apud Lug. Item Vivaldus & Valent. in libro, qui inscribitur *Privilegia morientium*, citati putent dolorem, virtualem in amore Dei super omnia inclusum sufficere, contrarium tamen alii Theologi communiter docent. 2. Ad dolorem hunc non necessariò requiri motivum perfectæ (uti D. Bonav. Gabriel, Major, Marsilius, de S. Victore, Medina & alii apud Haunold. n. 985. vobis) nec etiam actum minus perfectæ caritatis, qui Deum in fine cui habeat, & simul tamen à metu poenæ vel turpitudine peccati moveatur (uti Sylvius & Pallavicinus ibid. cc. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 687. 688. 689. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 696. 697. 698. 699. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 717. 718. 719. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 727. 728. 729. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 737. 738. 739. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 745. 746. 747. 747. 748. 749. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 756. 757. 758. 758. 759. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 765. 766. 767. 767. 768. 769. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 775. 776. 777. 777. 778. 779. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 785. 786. 787. 787. 788. 789. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 794. 795. 796. 796. 797. 798. 798. 799. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 804. 805. 806. 806. 807. 808. 808. 809. 809. 810. 811. 811. 812. 813. 813. 814. 815. 815. 816. 817. 817. 818. 819. 819. 820. 821. 821. 822. 823. 823. 824. 825. 825. 826. 827. 827. 828. 829. 829. 830. 831. 831. 832. 833. 833. 834. 835. 835. 836. 837. 837. 838. 839. 839. 840. 841. 841. 842. 843. 843. 844. 845. 845. 846. 847. 847. 848. 849. 849. 850. 851. 851. 852. 853. 853. 854. 855. 855. 856. 857. 857. 858. 859. 859. 860. 861. 861. 862. 863. 863. 864. 865. 865. 866. 867. 867. 868. 869. 869. 870. 871. 871. 872. 873. 873. 874. 875. 875. 876. 877. 877. 878. 879. 879. 880. 881. 881. 882. 883. 883. 884. 885. 885. 886. 887. 887. 888. 889. 889. 890. 891. 891. 892. 893. 893. 894. 895. 895. 896. 897. 897. 898. 899. 899. 900. 901. 901. 902. 903. 903. 904. 905. 905. 906. 907. 907. 908. 909. 909. 910. 911. 911. 912. 913. 913. 914. 915. 915. 916. 917. 917. 918. 919. 919. 920. 921. 921. 922. 923. 923. 924. 925. 925. 926. 927. 927. 928. 929. 929. 930. 931. 931. 932. 933. 933. 934. 935. 935. 936. 937. 937. 938. 939. 939. 940. 941. 941. 942. 943. 943. 944. 945. 945. 946. 947. 947. 948. 949. 949. 950. 951. 951. 952. 953. 953. 954. 955. 955. 956. 957. 957. 958. 959. 959. 960. 961. 961. 962. 963. 963. 964. 965. 965. 966. 967. 967. 968. 969. 969. 970. 971. 971. 972. 973. 973. 974. 975. 975. 976. 977. 977. 978. 979. 979. 980. 981. 981. 982. 983. 983. 984. 985. 985. 986. 987. 987. 988. 989. 989. 990. 991. 991. 992. 993. 993. 994. 995. 995. 996. 997. 997. 998. 999. 999. 1000. 1001. 1001. 1002. 1003. 1003. 1004. 1005. 1005. 1006. 1007. 1007. 1008. 1009. 1009. 1010. 1011. 1011. 1012. 1013. 1013. 1014. 1015. 1015. 1016. 1017. 1017. 1018. 1019. 1019. 1020. 1021. 1021. 1022. 1023. 1023. 1024. 1025. 1025. 1026. 1027. 1027. 1028. 1029. 1029. 1030. 1031. 1031. 1032. 1033. 1033. 1034. 1035. 1035. 1036. 1037. 1037. 1038. 1039. 1039. 1040. 1041. 1041. 1042. 1043. 1043. 1044. 1045. 1045. 1046. 1047. 1047. 1048. 1049. 1049. 1050. 1051. 1051. 1052. 1053. 1053. 1054. 1055. 1055. 1056. 1057. 1057. 1058. 1059. 1059. 1060. 1061. 1061. 1062. 1063. 1063. 1064. 1065. 1065. 1066. 1067. 1067. 1068. 1069. 1069. 1070. 1071. 1071. 1072. 1073. 1073. 1074. 1075. 1075. 1076. 1077. 1077. 1078. 1079. 1079. 1080. 1081. 1081. 1082. 1083. 1083. 1084. 1085. 1085. 1086. 1087. 1087. 1088. 1089. 1089. 1090. 1091. 1091. 1092. 1093. 1093. 1094. 1095. 1095. 1096. 1097. 1097. 1098. 1099. 1099. 1100. 1101. 1101. 1102. 1103. 1103. 1104. 1105. 1105. 1106. 1107. 1107. 1108. 1109. 1109. 1110. 1111. 1111. 1112. 1113. 1113. 1114. 1115. 1115. 1116. 1117. 1117. 1118. 1119. 1119. 1120. 1121. 1121. 1122. 1123. 1123. 1124. 1125. 1125. 1126. 1127. 1127. 1128. 1129. 1129. 1130. 1131. 1131. 1132. 1133. 1133. 1134. 1135. 1135. 1136. 1137. 1137. 1138. 1139. 1139. 1140. 1141. 1141. 1142. 1143. 1143. 1144. 1145. 1145. 1146. 1147. 1147. 1148. 1149. 1149. 1150. 1151. 1151. 1152. 1153. 1153. 1154. 1155. 1155. 1156. 1157. 1157. 1158. 1159. 1159. 1160. 1161. 1161. 1162. 1163. 1163. 1164. 1165. 1165. 1166. 1167. 1167. 1168. 1169. 1169. 1170. 1171. 1171. 1172. 1173. 1173. 1174. 1175. 1175. 1176. 1177. 1177. 1178. 1179. 1179. 1180. 1181. 1181. 1182. 1183. 1183. 1184. 1185. 1185. 1186. 1187. 1187. 1188. 1189. 1189. 1190. 1191. 1191. 1192. 1193. 1193. 1194. 1195. 1195. 1196. 1197. 1197. 1198. 1199. 1199. 1200. 1201. 1201. 1202. 1203. 1203. 1204. 1205. 1205. 1206. 1207. 1207. 1208. 1209. 1209. 1210. 1211. 1211. 1212. 1213. 1213. 1214. 1215. 1215. 1216. 1217. 1217. 1218. 1219. 1219. 1220. 1221. 1221. 1222. 1223. 1223. 1224. 1225. 1225. 1226. 1227. 1227. 1228. 1229. 1229. 1230. 1231. 1231. 1232. 1233. 1233. 1234. 1235. 1235. 1236. 1237. 1237. 1238. 1239. 1239. 1240. 1241. 1241. 1242. 1243. 1243. 1244. 1245. 1245. 1246. 1247. 1247. 1248. 1249. 1249. 1250. 1251. 1251. 1252. 1253. 1253. 1254. 1255. 1255. 1256. 1257. 1257. 1258. 1259. 1259. 1260. 1261. 1261. 1262. 1263. 1263. 1264. 1265. 1265. 1266. 1267. 1267. 1268. 1269. 1269. 1270. 1271. 1271. 1272. 1273. 1273. 1274. 1275. 1275. 1276. 1277. 1277. 1278. 1279. 1279. 1280. 1281. 1281. 1282. 1283. 1283. 1284. 1285. 1285. 1286. 1287. 1287. 1288. 1289. 1289. 1290. 1291. 1291. 1292. 1293. 1293. 1294. 1295. 1295. 1296. 1297. 1297. 1298. 1299. 1299. 1300. 1301. 1301. 1302. 1303. 1303. 1304. 1305. 1305. 1306. 1307. 1307. 1308. 1309. 1309. 1310. 1311. 1311. 1312. 1313. 1313. 1314. 1315. 1315. 1316. 1317. 1317. 1318. 1319. 1319. 1320. 1321. 1321. 1322. 1323. 1323. 1324. 1325. 1325. 1326. 1327. 1327. 1328. 1329. 1329. 1330. 1331. 1331. 1332. 1333. 1333. 1334. 1335. 1335. 1336. 1337. 1337. 1338. 1339. 1339. 1340. 1341. 1341. 1342. 1343. 1343. 1344. 1345. 1345. 1346. 1347. 1347. 1348. 1349. 1349. 1350. 1351. 1351. 1352. 1353. 1353. 1354. 1355. 1355. 1356. 1357. 1357. 1358. 1359. 1359. 1360. 1361. 1361. 1362. 1363. 1363. 1364. 1365. 1365. 1366. 1367. 1367. 1368. 1369. 1369. 1370. 1371. 1371. 1372. 1373. 1373. 1374. 1375. 1375. 1376. 1377. 1377. 1378. 1379. 1379. 1380. 1381. 1381. 1382. 1383. 1383. 1384. 1385. 1385. 1386. 1387. 1387. 1388. 1389. 1389. 1390. 1391. 1391. 1392. 1393. 1393. 1394. 1395. 1395. 1396. 1397. 1397. 1398. 1399. 1399. 1400. 1401. 1401. 1402. 1403. 1403. 1404. 1405. 1405. 1406. 1407. 1407. 1408. 1409. 1409. 1410. 1411. 1411. 1412. 1413. 1413. 1414. 1415. 1415. 1416. 1417. 1417. 1418. 1419. 1419. 1420. 1421. 1421. 1422. 1423. 1423. 1424. 1425. 1425. 1426. 1427. 1427. 1428. 1429. 1429. 1430. 1431. 1431. 1432. 1433. 1433. 1434. 1435. 1435. 1436. 1437. 1437. 1438. 1439. 1439. 1440. 1441. 1441. 1442. 1443. 1443. 1444. 1445. 1445. 1446. 1447. 1447. 1448. 1449. 1449. 1450. 1451. 1451. 1452. 1453. 1453. 1454. 1455. 1455. 1456. 1457. 1457. 1458. 1459. 1459. 1460. 1461. 1461. 1462. 1463. 1463. 1464. 1465. 1465. 1466. 1467. 1467. 1468. 1469. 1469. 1470. 1471. 1471. 1472. 1473. 1473. 1474. 1475. 1475. 1476. 1477. 1477. 1478. 1479. 1479. 1480. 1481. 1481. 1482. 1483. 1483. 1484. 1485. 1485. 1486. 1487. 1487. 1488. 1489. 1489. 1490. 1491. 1491. 1492. 1493. 1493. 1494. 1495. 1495. 1496. 1497. 1497. 1498. 1499. 1499. 1500. 1501. 1501. 1502. 1503. 1503. 1504. 1505. 1505. 1506. 1507. 1507. 1508. 1509. 1509. 1510. 1511. 1511. 1512. 1513. 1513. 1514. 1515. 1515. 1516. 1517. 1517. 1518. 1519. 1519. 1520. 1521. 1521. 1522. 1523. 1523. 1524. 1525. 1525. 1526. 1527. 1527. 1528. 1529. 1529. 1530. 1531. 1531. 1532. 1533. 1533. 1534. 1535. 1535. 1536. 1537. 1537. 1538. 1539. 1539. 1540. 1541. 1541. 1542. 1543. 1543. 1544. 1545. 1545. 1546. 1547. 1547. 1548. 1549. 1549. 1550. 1551. 1551. 1552. 1553. 1553. 1554. 1555. 1555. 1556. 1557. 1557. 1558. 1559. 1559. 1560. 1561. 1561. 1562. 1563. 1563. 1564. 1565. 1565. 1566. 1567. 1567. 1568. 1569. 1569. 1570. 1571. 1571. 1572. 1573. 1573. 1574. 1575. 1575. 1576. 1577. 1577. 1578. 1579. 1579. 1580. 1581. 158

V. Q. 4. *Quid de Confessione doceant Theologi?* Re
Sequentia præcipue. 1. Confessionem non in voto, sed in
necessariam esse ad hoc Sacramentum, uti unanimiter le
cent Theologi, excepto fortè Pallavicino, qui in manu
pro concedit, confessionem in voto sufficere, putaque
Concil. Trid. S. 14.c.4.id probari posse, ubi dicitur, confis
tionē, prout abstrahit à perfecta & imperfecta justificare, si in
conjuncta cum voto præstandi reliqua. 2. Peccata non tu
tum positivè dubia non esse necessariò in confessione expi
canda, uti plerique concedunt (saltem extra articulum mat
ris, in quo P. Haunoldus l. 4. Inst. Theol. tit. 6. §. 1. saltem
caritate putat illa in confessione explicanda esse) sed idem co
iam speculativā probabilitate de negativè dubiis scien
dum esse, uti Coninck Caramuel. Henriq. Præp. Amicus. Po
trus Marchantius. Josephus de S. Januariō. Jo. Martinus.
Martinus de S. Josepho apud Dian. p. 10. tr. 12. re 2. & p. 11
tr. 8. re 44. & alii plures apud Haun. l. 4. tr. 4. n. 1005. docen
licet contraria sententia, uti communior & securior, ita & in
Praxi magis suadenda sit. 3. Circumstantias notabiliter ag
gravantes juxta Suar. quidem, Sanch. Coninck. Tann. Arri
gam & alios esse in confessione necessariò explicandas; ve
rum & quæ probabilem esse negativam S. Thomæ. Vals. Val
Less. Lug. Dicastill. Laym. & plurimorum aliorum Recen
tium sententiam; inter quos medianam viam frustra tenere co
natur Esparza apud Haunoldum, dum circumstantias ex parte
objecti se tenentes (quales sunt v.g. quantitas rei furtive)
non autem eas, quæ ex parte actus se tenent (quales sunt ma
jor vel minor intensio, libertas, &c.) explicandas esse comm
dit. 4. Juxta Jo. de Dicastilio d. 9. dub. 9. n. 760. & aliorum
innominatorum sententiam apud Dian. p. 3. tr. 4. re 66. quam
Suir. etiam, Bonac. Homobonus, & Coninck probabilem pa
dicant, non tantum in sed etiam extra casum necessitatis pe
ccatum veniale in genere explicatum esse sufficientem mate
riam ad absolutionem; licet alii communius negativam co
neant sententiam, & peccatum aliquod in specie, saltem ei
prioribus confessionibus explicandum dicant.

VI. Q. 5. *Quid de Satisfactione doceant Theologi?* Re
Sequentia præcipue. 1. Eam nihil aliud esse, quam ex
ditionem debiti, quod quis per peccatum contraxit. 2. Pe

De Pœnitentia. 335
dominum per opera supernaturalia liberè & in statu gratiæ facta condignè in hac vita satisfacere. 3. Satisfactionem hocce per opera duntaxat pœnalia, sed etiam alia quæque meritoria fieri posse, uti Vasq. Henr. Coninck. Le-
mina & plures alii contra Palud. Dur. & Arriag. docent.
Etsi Suar. Præp. Tann. Filliut. & alii apud & cum Dian. tr.
de Sacr. re 82. putent totam pœnitentiam per modum con-
sumandi imponi posse, & id ipsum quoad partem satisfactionis
cum Tambur. & Dicastill. concedant; contrariam tamen
agno. Vasq. Arriag. Haunoldi & aliorum sententiam &
communiorem, & probabiliorem videri, quia sic melius o-
bedient, quemadmodum satisfactione per modum vindictæ
præcepit imponatur. 5. Licet etiam Scotus. Silvest. Navarr.
Cajet. & plures alii apud Dicast. d. 14. n. 22. & Dian.
tr. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. relati putent liberum esse acceptare pœniten-
tiam Confessario impositam; contrariam tamen sententi-
am omnino communem & tenendam esse, utpote quam
Vic. & Victoria de fide esse, Suarez vero sine temeritate ne-
cè non posse affirmat. 6. Communiorem pariter, & pro-
babiliorem, actaque practicandam sententiam esse, quæ do-
cunt pœnitentem nullo modo posse commutare pœnitentiam
quodquid in contrariam Portell. Cælest. Villalobos &
alii apud Dian. p. 9. tr. 9. re 53. dicant) sed solum confessio-
nem, & quidem ut Tann. Valent. Henr. Tolet. & alii
alii apud Dian. p. 2. 1. 15. re 53. contra Vasq. & alios do-
cunt secundum, tam intra quam extra Sacramentum;
nam non auditis peccatis, uti idem Tanner. & multi apud
Vasq. Lugo. Con. Præp. Fagund. Arriag. & alii commu-
nicant, ideoque etiam in praxi magis suadenda videa-
tur. 7. Satisfactionem Sacramentaliem probabilius ex ope-
rato solum remissionem pœnae temporalis, nullo mo-
dum gratiam Sanctificantem causare, uti contra Cajet. &
S. Thomi. & Suar. favere videntur, Vasq. Lu-
go. Coninck & alii communiter docent. 8. Etsi Suar.
Præp. Coninck & plures alii judicent, nunquam per Sa-
cramentum Sacramentaliem remitti totam poenam, nisi à
proportionata sit, non improbabiliter tamen à Me-
sia. Soto. Majore & aliis apud & cum Hurtado doceri, quod
totam

tota remittatur, si Confessarius arbitrio suo propositum pœnitentiam imponat, alioqui enim Sacramentum hoc unquam totam pœnam relaxaret, & moribundi, quibus nisi minima pœnitentia imponi solet, misericordia forent, ut qui parum ad modum de hoc fructu particeps essent. Satisfactionem in peccato mortali peractam non solum esse statim, ut Valq. voluit, sed mortificari, & postea sum peccatum reviviscere, uti Suar. Tann. Lug. Fag. docimmo communiter contra Sotum, Valent. & Ledesm. omnino conscientiam hanc negantes docent.

VII. Q. 6. *Quid de forma absolutionis doceant Theologi?* Resp. Sequentia communius doceri. 1. Effectio formæ juxta communiorum sententiam in verbis: *Alligare: consistere; neque verba: à peccatis tuis;* ut Marcius Wigers, Aversa, & Pasqualig. voluerunt; neque expedita invocationem SS. Trinitatis, ut Durandus, Major, & Petrus Sotus contendunt, requiri; nec etiam solum verbum *absolve*, ut Sotus & Henr. apud Haynold. n. 977. docuerunt, probabile est etiam Arriag. putat, sufficere; cum in fidibus concors Authorum sensus pro virtuali revelatione institutionis à Christo factæ habendus sit. 2. Sensum hujus formæ esse juxta communicarem sententiam: *ego confero mihi gratiam de se remissam peccati;* uti Suar. Tann. Præp. Arr. Dicastill. & plerumque R.R. docent; aut, ut Lugo d. 13. 2. 13. 1. putat: *ego condono tibi peccata tua;* aut ut Magister D. Bonaventura, Gabriel, Major, Medina asserunt, *declaro te absolvitur*; qui sensus in prima absolutione à veris peccatis cœdi potest, salva auctoritate Ecclesiæ, secus tamen si de Secunda absolutione à peccatis jam remissis. 3. Probabiliter non solum sensus ba essentialia formæ, sed reliqua etiam, quæ in forma integrâ continentur, concurrere ad gratiam causandam, ut Valq. Henr. & Præpos. contra Tann. Lug. Arr. & alios probabiles sentiunt, cum per illa posteriora verba determinetur differentia, quam habent verba: *Absolvo te; ad veniam sum significandum.*

VIII. Q. 8. *Quid de Ministro doceant Theologi?* Resp. Sequentia præcipue. 1. Solos Sacerdotes habent potestatem absolvendi. 2. Per collationem ordinis hoc sacramen-
tum conferri potestatem absolvendi, sed vel habitualiter.

ut vocant Navarr. Silv. Palud. & aliis vel activante
sum ut appellat Vasq. post S. Antoninum; vel universalem
quibus sententiam in omnes homines à qua tamen per Pontificem certe
conditio eximuntur, uti Arriaga & Esparza apud & cum P.
Haunoldo l. 4. tr. 4. c. 9. n. 1023. contendunt, contra Coninck,
Lip. & Lugon. qui potestatem ordinis & Jurisdictionis pe-
titi distinctas volunt, & illam quidem in ordinatione à
Christo, hanc verò ab Ecclesia concedi. 3. Sigillum articuli
ad quod obligatur Minister, probabilius ori ex pra-
cepto positivo Christi instituentis hoc Sacramentum; alio-
rum enim difficulter ostendi posset, quomodo sigillum hoc
Estenim tanto etiam damno proprio servare tenentur Sacerdo-
tis: Aliorū sententiā rectè discurrunt Vasq. Henrīq. Valent. Turr. Coninck.
ut Manic. Haunoldus & aliis contra Hurt. Dicast. Lugon. & alios.
et expeditum est tamen figillo non obstante, obligari, aliquem ad mani-
festandum complicem plures, quam quadraginta nominati
or, & Personae. & ceteri ab aliis apud Dicastillo docent, contra Præp. Val. Navarr.
Am. Arriag. & alios.

ARTICULUS V.

De Extrema Unctione & Ordine.

1. Q. 1. *Quid de Extrema Unctionis Sacramento* ~~est~~
Theologi: Resp. Sequentia præcipue. 1. Hoc Sacra-
mentum, quod est ad alleviandum unctione SacraInfirmum
Christo institutum, probabiliter primum post Resurrectio-
ne perinde ac Sacramentum Pœnitentiaz, cuius completiva
sunt sumpsiisse. 2. Materiam remotam esse oleum
quodcumque sed ab Episcopo benedictum, ita ut plerique
sententias contra Cajet. & Victor. hanc benedictionem de es-
timate Sacramenti esse putent; imò nec Sacerdoti simplici
mitti possit, ut Suar. Hurt. Attr. Tann. & alii contra Palud.
Dur. Sotum & alios docent. 3. Etsi Suar. Tann.
Sar. Hurt. Gran. & alii unctionem in quinque sensibus de-
scriptitate Sacramenti esse existiment, contrariam tamet
Eschob. Barbos. Becani & aliorum sententiam ut proba-
bitur etiam à Doctoribus Lovaniensibus, & variis Pastoralis
approbatam fuisse Busenbaum l. 6. tr. 5. c. 5. testatur.
Subiectum hujus Sacramenti capax non tantum esse infir-
mum